

2025-10-17

09:00-12:00

Kommunstyrelsens sammanträdesrum

Ordförande: Carin Nilsson (S), ordförande i äldrenämnden.

Sekreterare: Yvonne Claesson, administratör/registrator

Deltagare: Se bilaga nedan

Ärenden med anteckningar, synpunkter, m.m.	Ansvarig/föredragande:
• Upprop • Fastställande av dagordning • Genomgång av föregående minnesanteckningar	Carin Nilsson, ordförande
<u>Dialog om kvaliteten inom äldreomsorgen</u> Anna Bergström informerar övergripande om kvalitet och vad som är på gång inom äldreomsorgen. Kvalitet handlar om att följa lagstiftningen och att de som jobbar med äldreomsorg har de rätta förutsättningarna när det gäller utbildning, lokaler, samarbete mellan personal, överrapportering för ett kvalitetsstyrkt arbete. Viktigt att fel och brister dokumenteras. Systematiskt kvalitetsarbete kräver systematik – planering, identifiera vad som ska göras, genomförande och efterfölja rutiner samt att följa upp och förbättra rutiner. Anna Bergström fortsätter med att informera om att en extern granskning av det systematiska kvalitetsarbetet är på gång på uppdrag av revisionen. Man hoppas kunna få fram vad som brister och vad som kan förbättras. Arbete pågår med kvalitetsmål och uppföljning och en genomlysning av avvikelseprocessen. Med en ny socialtjänstlag och omställning till nära vård ställer samhället krav på äldreomsorgen att jobba förebyggande.	Anna Bergström, kvalitetschef vid äldreomsorgsförvaltningen Sandra Scherman, medicinskt ansvarig rehabilitering vid äldreomsorgsförvaltningen Caroline Björnholt, socialt ansvarig samordnare vid äldreomsorgsförvaltningen

Caroline Björnholt och Sandra Scherman informerar om hur missförhållanden och vårdskador utreds.

Umeå kommun är vårdgivare och har som sådan krav på sig att utreda vårdskador som hänt eller hade kunnat ske.

Kommunen har en skyldighet att anmäla vårdskador till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) men har även en skyldighet att informera patienten.

IVO är den tillsynsmyndighet som har till uppdrag att granska anmälningar och utredningar och fatta beslut om att begära in kompletteringar och/eller att avsluta ärendet.

Rapporteringsskyldighet föreligger hos vårdpersonalen.

Syftet är att förebygga vårdskador och att hitta kvalitetsbrister och åtgärda dessa.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska gör bedömningen om det handlar om en vårdskada.

Vid utredning används en händelseanalys som är en omfattande metod framtagen av regionernas ömsesidiga försäkringsbolag, LÖF. Varför, vad hände, hur undviker man att det upprepas är de frågor som utreds.

Vid vårdskador har medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS, och medicinskt ansvarig samordnare, MAR delegation att anmäla till IVO.

Socialt ansvarig samordnare, SAS, utreder lex Sarah-rapporter, brister utifrån socialtjänstlagen

Brett arbete med att ta emot klagomål och avvikelser som inkommer från anställda, enskilda, anhöriga m.fl.

Rapport lex Sarah utgör en information om ett eventuellt missförhållande.

Vid allvarliga missförhållanden har SAS delegation att anmäla till IVO.

Avvikelserapportering och utredning lex Sarah ska leda till förbättrad vård och kvalitetshöjning. Alla rapporter utreds utifrån händelseanalys, vad, när och åtgärder.

Vid allvarliga missförhållanden har SAS delegation att anmäla till IVO.

IVO bedömer, begär kompletteringar och/eller avslutar ärendet.

Parallellt kan det ske andra utredningar/åtgärder som ej ingår i själva lex Sarahutredningen som arbetsrättsliga åtgärder, polisanmälan och skadeståndsärendet.

Frågor/synpunkter

Curt Wiklund (PRO): Förvaltningens kvalitetsarbete ser ut att vara gediget både teoretiskt och praktiskt. Hur kommer det sig att det som hänt har hänt ute i verksamheten?

Anna Bergström: Basen för kvalitet finns men tyvärr så sker oönskade händelser.

Fredrik Valham (S): Avvikelse är viktig. Det visar att man vågar rapportera. Antalet avvikelser behöver inte vara ett negativt mått på kvalitet. Det visar att man vågar rapportera.

Carina Holmgren (PRO): Umeå kommuns hemsida beskriver att åtgärder är på gång i form av 38 stycken kvalitetsundersköterskor. Hur ska rekryteringen gå till?

Hur går arbetet med kvalitetsrådet?

Anna Bergström: Arbetet med en tydlig uppdragsbeskrivning för kvalitetsundersköterskor är snart klar. Rekrytering påbörjas efter samverkan med facket.

Arbetet med ett övergripande kvalitetsråd pågår.

Carina Holmgren (PRO): Vad händer med Yrkesresan?

Carin Nilsson (S): Äldreomsorgslyftet pågår till och med 2027. Äldreomsorgen deltar också i den nationella yrkesresan som lanseras 2026 som syftar till att stärka kompetensen inom äldreomsorg i hela Sverige genom en gemensam utbildning.

Carin Nilsson (S) redovisar hur politiken agerade avseende Dragonen och framtagna åtgärdsplan för att lösa ut krissituationen.

Elisabeth Bjuhr: Vad gör förvaltningen nu?

Carin Nilsson (S): Savemangruppen vill bidra och en extern utredning kring hela Dragonen är tillsatt. Förvaltningen har också bett IVO att granska fallet på nytt.

Lili-Ann Kling Sackerud (PRO): Hur jobbar ni med ledningsstrukturen?

Veronica Kerr (KD): Arbetsledningen förstärks med en biträdande verksamhetschef, sjuksköterska finns tillgänglig dygnet runt, handledande sjuksköterskor finns på plats, rutiner uppdaterats, team och veckoträffar genomförs och arbetsgrupper splittras för omplacering av personal. Det sista görs för att få kompetens på varje avdelning.

Elisabeth Bjuhr (SPF): Synpunkter finns från personal på Dragonen om Savemangruppens medverkan i vården.

Anna-Lisa Johansson (PRO): Det är viktigt att facket är med i arbetet och att konkret information lämnas till de anhöriga. Budskapet går inte fram från ledningen till de anställda. Visa i praktisk handling hur vården ska fungera. Få med personalen på golvet så de anhöriga får förtroende för vården.

Carin Nilsson (S): Förvaltningschefen hade ett möte med facket dagen innan mötet med presidiet.

Carina Holmgren (PRO): Ingår sjuksköterskan i ledningen på ett vård- och omsorgsboende?

Anna Bergström: Sjuksköterskan har en egen chef och ingår ej i ledningsgruppen.

Information sker i teamet på boendet i olika konstellationer. Avvikelseutredarna är sjuksköterskor.

Sten Biström (SKPF): Har det funnits en ansvarig chef på den i media omskrivna avdelningen?

Carin Nilsson (S): Ja det finns enhetschef och högre chefer i ledningsstrukturen.

Lili-Ann Kling Sackerud (PRO): Återkommer till frågan om samarbetet mellan förvaltningen och UPR. Anna Bergström: Återkommer med ett förslag för forum och information till UPR i kvalitetsfrågor. <u>Bilaga:</u> Bildspel Tillägg Mer om åtgärder på Dragonen finns på Umeå Kommuns hemsida "Kommunen svarar": Frågor och svar utifrån rapportering om brister inom äldreomsorgen - Umeå kommun	
<u>Information - Nya socialtjänstlagen</u> Anna Bergström informerar om den nya socialtjänstlagen. Den nya socialtjänstlagen trädde ikraft 2025-07-01 och är en ramlag, dvs. lagen ger ramar och principer verksamheten har att förhålla sig till. Det innebär en stor omställning att jobba förebyggande i den riktning som föreskrivs i lagen, ett arbete som kan komma att ta upp till 10 år att genomföra. Socialtjänsten ska vara förebyggande, lätt tillgänglig, jämlik och jämställd och kunskapsbaserad. Hur ligger äldreomsorgen till? Förvaltningen har använt SKR:s verktyg " Skatta läget" och översikten visar att arbetet kommit en bit på väg, det finns en strategi. Några exempel är Seniortorget som jobbar förebyggande och når många och ett annat exempel är äldreomsorgens mottagningsenhet. Arbete kring jämlikhet och jämställdhet på systematisk nivå behöver utvecklas. Anna Bergström informerar om den delade primärvården, där kommunerna är en stor hälso- och sjukvårdsgivare. Nära vård – vården ska vara nära individen – individen ska inte behöva leta fram var vården finns.	Anna Bergström, kvalitetschef vid äldreomsorgsförvaltningen Caroline Björnholt, socialt ansvarig samordnare vid äldreomsorgsförvaltningen

Frågor/synpunkter

Carin Nilsson (S): Understryker att hela kommunen ansvarar för det äldre, inte enbart fråga för socialtjänsten. Kultur och fritid, till exempel, gäller även för äldre.

Anna-Lisa Johansson (PRO): Hur har det gått med satsningen för att "motverka ofrivillig ensamhet"?

Anna Karlander: Ca 1000 brev skickades ut till seniorerna och 48 svar inkom, varav 24 ledde till någon form av insats. Det behövs således andra sätt att nå rätt.

Ersboda Folkets Hus startade upp en träffpunkt och arbetet med uppsökande verksamhet fortsätter.

Carin Nilsson (S): Uppmanar föreningarna att söka pengar för uppsökande verksamhet.

Curt Wiklund (PRO): Seniortorget är en väldigt bra verksamhet som ligger väl framme med information till äldre och i längden sparar pengar för kommunen.

Carina Holmgren (PRO): Förekommer samarbete med geriatriker?

Anna Bergström: Samverkansstrukturer finns om bland annat hur det riggas för vård hemma samt att individavtal skrivs utifrån enskilda behov.

Carina Holmgren (PRO): Är äldreomsorgen delaktig i forskning?

Anna Bergström: Ja, äldreomsorgen är delaktig i olika forskningsprojekt.

Lili-Ann Kling Sackerud (PRO): Samarbetar ni med pedagogiska institutionen på universitet?

Anna Bergström: Ja, samarbete finns.

Carin Nilsson (S): Påminner om femfingermodellen – kost, motion, hjärngymnastik, sociala aktiviteter och koll på hjärt- och kärlriskfaktorer.

Hillevi Palm (SKPF): Informerar om Seniortorgets kampanj "Säg hej och må i Umeå" och om Världshejardagen 21/11

Ari Leinonen (S): Hur ser sekretessen ut i den nya socialtjänstlagen?

Caroline Björnholt: Några förändringar har tillkommit som ska underlätta samverkan mellan myndigheter, i övrigt densamma som tidigare.

Tomas Wennström (S): Uppmanar föreningarna till samarbete med "Vän i Umeå"

Bilaga:

Bildspel

<u>Äldrenämndens planeringsförutsättningar 2026</u> Sofia Westin, ny ekonomichef sedan 1/10 efter Carina Nylander, informerar om äldrenämndens ekonomiska ramar för budget 2026 och investeringsplan 2027-2029. <u>Frågor/synpunkter</u> Carina Holmberg (PRO): Överskott som finns avseende processverktyg inom äldreomsorgen? Carin Nilsson (S): Implementering av nytt processtöd fick avbrytas och ny upphandling har startat upp. Den kommunala hemtjänsten har börjat använda ett nytt planeringsverktyg för att planera insatser och rutter på ett bättre sätt. Det kommer också att användas inom särskilt boende. <u>Bilaga:</u> <u>Bildspel</u>	Sofia Westin ekonomichef vid äldreomsorgsförvaltningen
<u>Skriftlig information</u> Pensionärsrådet informeras om att skriftlig information har inkommit på begäran av beredningsgruppen. Carin Nilsson läser upp den skriftliga informationen från Anders Wårell, säkerhetssamordnare vid samhällsskydd och beredskap. <u>Frågor/synpunkter</u> <u>Bilaga:</u> Skriftlig information - Försäkringar för brukare på vård- och omsorgsboenden.	
<u>Pensionärsrådets sammanträdestider 2026</u> Förslag på sammanträdestider 2026 för Umeå kommuns pensionärsråd tas upp och uppdaterad version lämnas till UPR så snart lokalfrågan för 27/3 är löst. <u>Frågor/synpunkter</u> <u>Bilaga:</u> Pensionärsrådets sammanträdestider 2026	Anna Karlander, kanslichef vid äldreomsorgsförvaltningen

<u>Aktuellt från styrelse och nämnder</u>	Representanter från nämnderna
<i>Kommunstyrelsen:</i> Tomas Wennström (S) informerar om att: • Umeå kommun ska ha en oberoende visselblåsarfunktion och arbete pågår för att rama in vad som ska ingå i gruppens arbete. • När det gäller registerkontroller så gäller frivillighet idag men för framtiden hoppas man på en tvingande lag. • Ett arbete pågår för att se över och hitta ett bra sätt för information i ett tidigare läge till UFR och UPR <i>Fritidsnämnden:</i> Ari Leinonen (S) informerar om: • Färre barn föds i Umeå kommun och det leder till övertalighet av personal i förskolan. Resonemang förs om att föra över resurser, medel och personal till äldreomsorgen. • Frågan om boulehallen i Hörnefors ligger hos fastighetskontoret. • I folkhälsoprojektet – Rörelserikedom för äldre. Arbete pågår för att bygdegårdar ska kunna nyttjas för rörelse- och mötesaktiviteter och att ledig gymnastikhall på Tegs centralskola ska kunna användas för pensionärsgympa. <i>Tekniska nämnden:</i> Håkan Johansson (S) informerar om: • Vintern kommer och det är viktigt att göra saker i rätt ordning när det gäller halkbekämpningen. Sopa först och sanda sedan. • Blommor och växter plockas bort från planteringar och parker. <i>Äldrenämnden:</i> Carin Nilsson (S) informerar om att: • Beslut om höjda avgifter inom hemtjänsten från och med 2026-01-01 föreslås att ej träda i kraft (S)(MP)	

Orsakerna är att det blir ingen skattelättnad för pensionärerna och läkemedelskostnaderna ökar. Ärendet tas upp på äldrenämndens kommande sammanträde med förslag om att inhibera kommunfullmäktiges beslut. • (KD) och (S) föreslår att del av det överskott som äldrenämnden redovisar används till att finansiera ett pilotprojekt – Ung omsorg. Erfarenheten visar att ungdomar mellan 14-17 år som deltagit i social verksamhet inom äldreomsorgen i högre grad väljer att gå en vård- och omsorgsutbildning. Ärendet tas upp på kommande sammanträde. <i>Kulturnämnden: Titti Åden (S)</i> • Ansvariga för seniorverksamheten har firat 25-årsjubileum och förslaget är att UPR får ta del av informationen på ett kommande möte. <i>Byggnadsnämnden: Marianne Löfstedt (M)</i> • Ombyggnadstillstånd har lämnats för Hemgården och arbetet med ombyggnad till seniorbostäder har påbörjats. Bostaden är huvudman. Monica Samuelsson (SPF): Uttrycker stor besvikelse över att hanteringen av frågan om boulehallen i Hörnefors går så långsamt. Carin Nilsson (S): Överlämnar SPF Seniorernas skrivelse om boulehallen i Hörnefors till Håkan Johansson (S), tekniska nämnden, vid sittande bord.	
<u>Övriga frågor</u> Inga övriga frågor denna gång	

Bilaga Närvarolista UPR 2025-10-17**Ordinarie ledamöter**

Carin Nilsson (S)

Veronica Kerr (KD)

Ari Leinonen (S)

Håkan Johansson (S)

Titti Åden (S)

Tomas Wennström(S)

Lili-Ann Kling Sackerud

Anna-Lisa Johansson

Bertil Holmberg

Curt Wiklund

Sten Biström

Hillevi Palm

Elisabeth Bjuhr

Monica Samuelsson

Per-Martin Jonasson

Karl Einar Enarsson

Tjänstgörande ersättare

Fredrik Valham (S) tjänstgör för Åsa Bäckström (-)(V)

Ej tjänstgörande ersättare

Marianne Löfstedt (M)

Carina Holmgren

Eva Bjuhr